

Folketingets udvalg for Landdistrikter og Øer
Att. Anna Steen Tvergaard, Udvalgssekretær, Folketinget
Udvalgssekretariatet, Christiansborg, 1240 København K
Tlf. +45 3337 5500, Dir. +45 3337 3184, anna.tvergaard@ft.dk

Sønderborg, den 6. juli 2022

Opsamling fra FT's besøg i Sønderborg Kommune den 21. juni 2022

Tak for besøget, hvor udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter, Landsbyforum, Udvalget for Natur-, Klima- og Miljøudvalget samt forvaltningen tog imod og viste rundt i landdistrikterne i Sønderborg.

Som aftalt sender vi det uddybede program samt de dokumenter og præsentationer som blev vist og omtalt i løbet af dagen.

Vi håber, at vedlagte kan bruges i udvalgets videre arbejde. Er der spørgsmål, står vi til rådighed for yderligere henvendelser.

Med venlig hilsen

Sønderborg Kommune

Landdistrikter, Natur og Fødevarer

Inge Olsen

Afdelingschef

M: 27 90 51 96

iols@sonderborg.dk

www.sonderborgkommune.dk

Program:

Kl. 10.15 Rundvisning Center for Verdensmål

Tema: BÆREDYGTIGHED + ERHVERV

Centret er placeret på Kær Vestermark, et 134 hektar naturskønt, rekreativt område lige nord for Sønderborg by. Området var tidligere militær træningsbane, men er i dag et oplevelses-rum, hvor fokus er på formidling om naturen og FN's verdensmål, så de kan blive hverdagsmål for os alle. Naturvejlederne, med base på Sønderborg Naturcenter, bruger området til at formidle læring om natur, økosystemer, kyst og hav og hvordan man gebærder sig der. De udgiver bl.a. en årlig kalender 'Ud i Naturen', hvor de offentlige ture kan ses herunder "De blå Kolonihaver". Her er sat muslinge- og tangliner ud i havet ved den handicap-venlige fiskebro, hvor man bl.a. kan lære om de vigtige fødevarer, som kan dyrkes i havet, samtidig med, at havet renses. Af andet kan nævnes

”Permahaven”, der er en nyplantet skovhave, hvor æbletræer af gamle lokale sorter kommer til at udgøre det øverste lag af haven, mens bærbuske, flerårige spiselige planter og bunddækkeplanter udgør de nedre lag. Permhaven binder kulstof og laver humus, som samtidig gør haven mindre følsom for tørke eller voldsomme regnskyl. Haven med de smukke organiske former er tegnet af Mary Reynolds, en irsk havedesigner. Vi præsenterer også her ProjectZero-visionen og Masterplanen for at nå CO₂-neutralitet i 2029 samt organiseringen og indsatserne på landdistriktsområdet

1. Velkomst ved formanden for Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter

Tom Hartvig Nielsen
Formand for Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter
27903978
thn@sonderborg.dk

- Bilag 1: Velkomst ved Tom Hartvig Nielsen
- Bilag 2: Sønderborg-modellen
- [Vedtægter for Bæredygtigheds- og Landdistriktsudvalget, Sønderborg Kommune](#)

2. Præsentation af indsatser

Inge Olsen,
afd. chef for Bæredygtighed, Natur og Landdistrikter
27905196
iols@sonderborg.dk

- Bilag 3: Center for Verdensmål, præsentation
- [Center for Verdensmål](#)

Kl. 11.30 Frokost Naturcentret

3. Oplæg om Sønderborg Naturcenter og Naturvejledernes indsatser og erfaringer

Andreas Hermann
Naturcenterleder/Naturvejleder
53 62 90 64
ahe@sonderborg.dk

Christine Røllike Ditlefsen
Naturvejler
27 90 37 29
chdi@sonderborg.dk

- [Naturvejlederne Sønderborg Kommune](#)

Kl. 12.30 Sejltur til Dyvig (udvalgsmedlemmer)

Tema: NATUR + TURISME
(herunder samskabelse med kommunen som initiativtager)

4. Oplæg om Naturen og Nordals Naturpark

Ebbe Stig Abildgård Enø
seniorkonsulent, Bæredygtighed og Natur
27905483
een@sonderborg.dk

- [Værd at vide om Nordals Naturpark](#)
- [Naturpark Nordals](#)
- [Nordborg Resort](#)

Tema: GRØN MOBILITET
(herunder samskabelse med landsbylaugene initiativtager)

5. Oplæg af Mobilitetsforeningen om frivillige initiativer ifbm. bæredygtig transport, delekoncepter og landsbybusser

Niels Peter Nielsen
Fmd. Mobilitetsforeningen under Landsbyforum
25113800
ingeniels@kgnielsen.dk

- Bilag 4: Tale ved Niels Peter Nielsen
- Bilag 5: Brev til udvalget fra Mobilitetsforeningen
- [Initiativer fra Landsbyforum](#)
- [Handlinger i forbindelse med transport i landdistrikterne](#)

Udfordringer:

Nordjylland, Midttrafik, Sydtrafik og Fynsbus har lavet et høringsforslag til ”ændring af lov om trafikselskaber” den 22/1 2018: ... forslag om, at ”private virksomheder efter aftale med et trafikselskab kan yde et tilskud til nye ruter eller ekstra afgang på eksisterende ruter til og fra virksomheden”.

I forlængelse af ovenstående foreslår partnerne, at ”der gives hjemmel til, at trafikselskaber kan udbyde, finansiere og/ eller indgå samarbejde med leverandører af delebilstjenester, samkørsel, eller anden form for privat mobilitetsydelse”.

[Høringssvar](#) (akt 445460, bilag 15)

Mobilitetsforeningen efterspørger en status.

Kl. 13.45 Mjels Pumpehus

Tema: NATUR OG TURISME

Her præsenteres et enestående projekt skabt i et samarbejde mellem frivillige, Sogneforeningen, Aage V. Jensen Naturfond og Sønderborg Kommune. Den store indsats er et bidrag til at udvikle turisme og skabe naturformidling. Her drikker vi den medbragte kaffe.

- [Mjels Pumpehus](#)
- [Mjels Sø & Bundsø](#)

Udfordringer:

Landsbyforum ved Willy Sahl, formand, fremhævede udfordringen med tomme bygninger og brandtomter, som får lov til at stå forladte i årevis. Han pegede på om byfornyelsesloven kan bruges som redskab til at sikre sig mod denne udvikling og problemstilling.

- Bilag 6: Brev fra formanden for Landsbyforum, Willy Sahl

Kl. 14.35 afgang

Tema: KLIMA

På busturen bringer vi dilemmaer på banen omkring fælles varmeanlæg i område 4 uden for kollektiv varme forsyning (fjernvarme). Sønderborg indgår i et samarbejde med Tønder, Aabenraa og Haderslev om at understøtte omstillingen til fossilfri varmforsyning herunder at kvalificere beslutningsgrundlaget for fælles varmeløsninger.

6. Oplæg om fælles varmeanlæg (dilemmaer/muligheder)

Carl Erik Maae,
Landsbyudvikler
2790 5469
came@sonderborg.dk

- Bilag 7: Notat vedrørende ”Termonet og Energifællesskaber” udarbejdet af SEP Sønderjylland (Strategisk Energiplan Sønderjylland)

Udfordringer:

Såfremt man danner et varmforsyningselskab omfattet af Varmeforsyningsloven, kan dette selskab ikke tilbyde at finansiere en individuel varmepumpe til de husstande i området, hvor rørføringen/afstanden bliver for lang – altså at deltage i fællesskabet. Disse husstande vil blive overladt til selv at skulle etablere og, ikke mindst, finansiere anlægget selv. Derved går de glip af muligheden for at deltage i fællesskabet.

Kl. 15.00 Besøg på biogasanlægget i Glansager

Tema: GRØN OMSTILLING – KLIMA

- Bilag 8: Billeder fra besøget